

به تماشا سوگند و به آغاز کلام

آئینه‌ی سیاست

به قلم: مستطای و کیلی

انتشارات زیتون سبز

۱۳۹۵

سرشناسه: وکیلی، محمدعلی، ۱۳۴۴-

عنوان و نام پدیدآور: آیین‌های سیاست / محمدعلی وکیلی.

مشخصات نشر: تهران: زیتون سبز، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۱۸۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۹۶-۱۵-۴

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا

موضوع: مقال / ای فارسی -- قرن ۱۴

موضوع: 20th century -- persia. essays

موضوع: ایران -- سیاست و حکومت -- مقاله‌ها و خطابه‌ها

موضوع: Iran -- politics and government -- Addresses, essays, lectures

موضوع: ایران -- سیاست و حکومت -- مقاله‌ها و خطابه‌ها

موضوع: Iran -- politics and government - 2011- Addresses, essays, lectures

شناسه افزوده: سرمقاله‌ها - روزنامه تکرار - ۱۳۹۴

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ / ک۲۱۹ / ۸۲۶۲

رده‌بندی دیویی: ۸۴۴/۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۸۶۸۷

آیین‌های سیاست

(مجموعه مقالات مدیر مسئول روزنامه ابتکار، سال ۱۳۹۵)

به قلم: محمدعلی وکیلی

ویراستار: محمد مرادی ناصراباد

صفحه‌آرا: محمد اسدی

طراح جلد: محمدرضا چشمه

شمارگان: ۱۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵

ناشر: زیتون سبز

چاپ: شاد رنگ

لیتوگرافی: شارپ

قیمت: ۱۲۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۹۶-۱۵-۴

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

نشانی نشر: تهران، خیابان انقلاب، بین ویلا و حافظ، خیابان پورموسی، کوچه بامشاد، پلاک ۲، واحد ۱

کد پستی: ۱۵۹۹۶۱۷۷۱۱ تلفن: ۲۱-۸۸۹۴۸۸۲۰-۲۱ دورنگار: ۸۸۹۳۲۶۵۲

تقدیم:

به دکتر محمد جواد ظریف

اسطوره‌ی صبور عرصه‌های دیپلماتیک

در تلاطم آن سال‌ها، جایی که گفت‌وگو به انتها و مفاهمه به امتناع رسیده بود، در آن دوران که نشان تکریم به لکنت افتاده بود و زبان تهدید گشاده شده بود؛ قطعنامه‌ها از پی‌شمه می‌آمدند و «دکترین پاره کردن قطعنامه» چندان به کار نمی‌آمد، و معجزه‌ی هرایی سوم، ما را دهه‌ها به عقب راند، در آن زمان که شب به نیمه‌ی سیاه خود رسیده بود، ناگاه فجر می‌دمید. «آن مرد که هولوکاست را انکار می‌کرد رفت» و مردی با ادب اسلامی و وقار ایرانی از راه رسید. آن چنان به آداب دیپلماسی مسلط بود که دیپلمات‌های کهنه‌کار را به زانو درآورد.

سیاهی رخت خود را برچید. ابرهای سیاه بر حور، پام خود را پس کشید. «گفت‌وگو» دست خود را گشود. شر تهدید از سر کشید و سکه‌ی «ایران هراسی» از زرق و برق افتاد و نان کاسبان تحریم آجر شد.

همت و حمیت‌اش چندان بود که سقف اعتماد رهبر انقلاب را با تیرزد و با دستی باز برود و با دستی پر باز آید. این جریده، تحفه‌ی این درویش است برای آن مرد.

به پاس همه‌ی خون دل خوردن‌ها و دم برنیاوردن‌های او،

به احترام برمی‌خیزم و کلاه از سر برمی‌دارم.

فهرست

۷	مقدمه
۹	ره‌آورد «لوزان»
۱۲	راز گستاخی‌های سعودی‌ها؟
۱۶	نمد سیاست و کلاه گشاد ثروت
۲۰	نظارت شورای نگهبان در ترازوی افکار عمر
۲۳	حکومت قانون یا حکومت شریعت؟
۲۷	چرایی پیشروی‌های اخیر داعش و راه‌های مهار آن
۳۰	تحلیلی بر یک بازگشت!
۳۵	پای شکسته‌ی کبری و قلب شکسته‌ی ظریف! این کج و آن کج!
۳۹	نگاهی به ایران «پساتحریم»
۴۳	شهدا فقط رنگ خدا داشتند، نه رنگ شما!
۴۶	دشواری‌های پس از توافق!
۵۰	پایان مذاکره، شروع جنگ روایت‌ها
۵۴	و باز هم نقطه سر خط!
۵۷	خط‌کش تفرقه بین لر و فارس
۶۰	پایان شب سیه، سپید است
۶۳	سرانجام مرغ دو پای هسته‌ای!
۶۷	بن‌بست شکنی در خارج، پوست‌اندازی در داخل!
۷۱	هاشمی و پیچ دیگری به نام انتخابات اسفند ۹۴
۷۴	نهضت آشتی؛ نیازمند نهضت عذرخواهی

- یک بار دیگر نسبت دستگاه اجرا و نظارت در ترازوی افکار عمومی! ۷۸
- محشر احمدی‌نژاد! ۸۱
- نیازمند نهضت اخلاقی و عقلانی هستیم ۸۴
- ارزیابی برجام با کدام مقیاس؟ ۸۸
- ثقلین نظام ۹۱
- مناء باتلاق سعودی‌ها! ۹۵
- دست زت‌آفرین و دست‌های فرصت‌سوز! ۹۸
- فتنه‌ی ابرجرام ۱۰۱
- رمرگشای از عصیانیت دلوایسان ۱۰۵
- جناب باهنر با کدام وضع سخن می‌گویند؟ ۱۰۹
- مدل برجام بی سیاست داخلی ۱۱۲
- تربیون نماز جمعه کجاست؟ ۱۱۶
- میوه‌ی ممنوعه‌ی برجام ۱۱۹
- از انتقاد لفظی این طرف تا خشونت عملی آن طرف! ۱۲۲
- بسیج در کدام کانتکس؟ ۱۲۵
- تأثیر گزارش آمانو بر اجرای برجام؟ ۱۲۸
- نخ بی‌اخلاقی در چانه‌ی جامعه! ۱۳۱
- از ذوق‌زدگی دیروز تا دل‌زدگی امروز! ۱۳۴
- از شوق ثبت‌نام تا اضطراب انتظار! ۱۳۶
- آمریکا، آمریکاست و ایران، جمهوری اسلامی ۱۳۹
- عاقبت این آتش‌افروزی! ۱۴۱
- نقطه‌ی صفر زمانی ۱۴۵
- انتخابات خوب با نتیجه‌ی بد؟ یا انتخابات بد با نتیجه‌ی خوب ۱۴۹
- کاش پاک‌کن حافظه‌ی مردم پاک نمی‌کرد! ۱۵۳
- هنر امام(ره) ۱۵۷
- سؤالات پیش روی جامعه‌شناسان انقلاب! ۱۶۰
- مردم در این انتخابات چه می‌خواهند؟ ۱۶۴
- مین‌های اقتصاد و سیاست ۱۶۷
- چرا باید در انتخابات شرکت کرد؟ ۱۶۹
- برگ زرین دیگری در تقویم جمهوری اسلامی ۱۷۲
- پیروز شدن آسان است ولی پیروز ماندن سخت! ۱۷۴
- ما بر آن سریم! ۱۷۶
- انتخابات، حق انتقاد را از اقلیت نمی‌ستانند ۱۷۹
- ایران پرچمدار گفت و گو ۱۸۱
- ضرورت آزمون نمایندگان مجلس ۱۸۵

سال نود و چهار از راه رسید. این سال یکی از سیاسی‌ترین سال‌های پس از انقلاب است. حوادث مهم سیاسی زیادی در این سال‌ها به وقوع پیوست. گره یک دهه مسأله‌ی هسته‌ای ایران در این سال گشوده شد. با کوشش دیپلمات‌های ایرانی، تفاهم لوزان در توافق ژنو به بار نشست و ماحصل این جهاد دیپلماتیک، در سیمای «برجام» به رخ کشید. سفر پاره‌ای از کتاب تحت تأثیر این سیما است.

در ده سال اخیر «کشتی‌بان را سیاستی دیگر افتاد» و در واقع «سیاست» از نو به بار آمد! به عبارت دیگر، پای سیاست، دوباره به حوزه‌ی عمومی بازگشت. بازگشت سیاست به ریل و قاعده‌ی خود و گشوده شدن دست عمال سیاسی، از درون آن، انتخابات اسفند ماه ۹۴ زاده شد. در حقیقت، پایه‌ی تولید زیست سیاسی در عرصه‌ی عمومی، این مقالات فیزیکی یکی یکی متولد شدند.

پاره‌ی دیگری از کتاب به گشوده شدن دست سیاست در حوزه‌ی عمومی اختصاص یافت. و از ضرورت «نهضت آشتی ملی»، «نهضت عذرخواهی» و «نهضت اخلاقی و عقلانی»، سخن به میان آمد.

مهم‌ترین حوادث سال ۹۴ «از جنس سیاست» بود. این مقالات نیز بازتاب آن حوادث بود؛ از این حیث می‌توان آئینه‌ی سیاست در سال ۹۴ نامید.

این کتاب البته از جنس کتب تاریخ نیست و غرض ریسنده نیز تاریخ‌نگاری نبوده است اما، با توجه به تجربه‌ی زیسته‌ی نویسنده در آن سال‌ها، می‌توان با خواندن این کتاب، درک همدلانه‌ای از آن دوران به دست داد. در واقع، مقالات این کتاب، راهی و دریچه‌ای به اتفاقات سال ۹۴ را فراروی ذهن مخاطب ماجراجو، می‌گشاید.